

**Główny Inspektorat
Ochrony Środowiska**
Departament Zwalczania
Przestępczości Środowiskowej
ul. Bitwy Warszawskiej 1920r. 3
02-362 Warszawa
Tel.: 22 369 20 85
e-mail: sekretariatdzps@gios.gov.pl

Zgodnie z art. 400a ustawy Prawo ochrony środowiska finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje m. in. koszty usunięcia odpadów i gospodarowania nimi w przypadku, o którym mowa w art. 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Zapis ten został wprowadzony wraz z całym pakietem zmian legislacyjnych mających na celu ułatwienie samorządom prowadzenia działań w zakresie usuwania porzuconych i nielegalnie deponowanych odpadów

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił program priorytetowy „**Usuwanie porzuconych odpadów**”, którego celem jest ograniczenie zagrożenia dla życia ludzi lub możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku spowodowanych porzuconymi odpadami.

Program przewiduje następujące formy dofinansowania:

- dotacja,
- pożyczka,
- przekazanie środków.

Program skierowany jest: do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, marszałków województw, wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz związków międzygminnych.

Mając na uwadze wynikającą z art. 17 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska zasadę współdziałania Inspekcji Ochrony Środowiska z organami samorządu terytorialnego właściwe miejscowo wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska deklarują merytoryczne wsparcie w zakresie ustalenia kodów domniemanych odpadów oraz przeprowadzenia przedmiotowego postępowania.

Zgodnie z art. 26a ustawy o odpadach w przypadku gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów, właściwy organ podejmuje działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi.

Organami podejmującymi te działania są:

- **regionalny dyrektor ochrony środowiska** - w przypadku terenów zamkniętych oraz nieruchomości, którymi gmina władza jako władający powierzchnią ziemi;
- **organ właściwy do wydania decyzji** w przypadku gdy obowiązek usunięcia odpadów powstał w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzeniem nieważności, uchyleniem lub wygaśnięciem decyzji związanej z gospodarką odpadami;
- **wójt, burmistrz lub prezydent miasta** - w pozostałych przypadkach;

**KTO NAKAZUJE
USUNIĘCIE ODPADÓW?**

POŻARY

Na terenie kraju w ostatnich latach zaobserwowano znaczącą ilość pożarów w miejscach składowania, zbierania i magazynowania odpadów oraz zintensyfikowanie zjawiska porzucania odpadów (w tym niebezpiecznych) w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych.

W związku z powyższym zasadne jest objęcie szczególnym nadzorem miejsc gospodarowania odpadami jakie znajdują się terenach zarządzanych przez marszałka województwa, starostę oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

AKTY PRAWNE

Art. 379 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.) – dalej Poś – marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów.

W tym:

- kontrole w zakresie **art. 26 i 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach** (Dz. U. z 2020 r. poz. 797, z późn. zm.)
- kontrole podmiotów odbierających odpady określone w **ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, z późn. zm.) będące we właściwości wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta.

Ust. 5 ww. art. 379 Poś wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa występują do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, przekazując dokumentację sprawy.

DOBRE PRAKTYKI

Należy niezwłocznie poinformować właściwych miejscowo:

- **wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska** przypadku naruszeń przepisów dotyczących gospodarowania odpadami, których egzekwowanie wykracza poza ustawowe kompetencje gminy, powiatu. Do przedmiotowego zawiadomienia powinna zostać dołączona dokumentacja z przeprowadzonych przez organ samorządowy czynności kontrolnych.
- **prokuraturę lub Policję oraz Departament Zwalczenia Przestępczości Środowiskowej GIOŚ (wyłącznie elektronicznie na adres e-mail: sekretariatdzps@gios.gov.pl)** - w każdym przypadku powzięcia informacji o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku w zakresie składowania, usuwania, przetwarzania, dokonywania odzysku, unieszkodliwiania albo transportu odpadów (tj. czynu zabronionego o którym mowa w art. 183 Kodeksu karnego)

W celu nakazania usunięcia odpadów, co do zasady wójt, burmistrz i prezydent miasta w przypadku ujawnienia nielegalnie nagromadzonych odpadów powinien niezwłocznie podjąć działania zgodnie z posiadanymi kompetencjami, o których mowa w art. 26 lub 26a ustawy o odpadach.

Zgodnie z art. 26 ustawy o odpadach posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania.

W przypadku nieusunięcia odpadów:

- wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
 - regionalny dyrektor ochrony środowiska,
- w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. Decyzję tą wydaje się w stosunku do wszystkich posiadaczy odpadów odpowiedzialnych za nielegalne gospodarowanie odpadami. Za wykonanie obowiązków wskazanych w decyzji posiadacze odpadów odpowiedzialni są solidarnie.

W przypadku nie wykonania nałożonego obowiązku usunięcia odpadów, organ wydający decyzje zobowiązany jest do wyegzekwowania decyzji w drodze postępowania egzekucyjnego (w tym do dokonania wykonania zastępczego).

